

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsudvalget 2023-24
L 126 - endeligt svar på spørgsmål 5
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: Vælg dato
Enhed: Psykiatri og Misbrug
Sagsbeh: lpe
Sagsnr.:2023 - 4723
Dok. nr.: 141915

Folketingets Sundhedsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål 5 (L 126), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 12. april 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Valentina Berthelsen (SF).

Spørgsmål 5:

”Vil ministeren redegøre, for hvordan det sikres, at omlægningen af de særlige pladser medfører en reel forbedring hvad angår tilgængelighed og fleksibilitet, så patienternes individuelle behov mødes? Og i forlængelse heraf redegøre for, hvordan det sikres, at omlægningen ikke medfører et tab af kapacitet i psykiatrien eller at patienter efterlades uden støtte i overgangsfasen?”

Svar:

Der har været bred enighed om, at de særlige pladser i den nuværende form har været et godt og relevant tilbud til en afgrænset gruppe af mennesker med psykiske lidelser. Imidlertid har rammerne for det eksisterende tilbud – bl.a. med hensyn til styringsmodel, visitation og finansiering – gennem tilbuddets levetid spændt ben for en god og effektiv udnyttelse af pladserne. Det har resulteret i, at dyre senge øremærket til særlige pladser i psykiatrien har stået tomme samtidig med, at der har været hårdt brug for dem i den almene psykiatri. Dette på trods af at rammerne for tilbuddet undervejs er blevet blødt op i form af lempeligere henvisningskriterier og med mulighed for at ommærke op til 25 pct. af de særlige pladser til pladser i den almene psykiatri.

Med den kommende omlægning af de særlige pladser pr. 1. juli 2024 til et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri opretholdes det eksisterende tilbud både med hensyn til indhold og kvalitet, mens rammerne herfor – og dermed de hidtidige benspænd for god kapacitetsudnyttelse – bortfalder. Det betyder, at den samlede sengekapacitet i psykiatrien fremover kan udnyttes langt mere fleksibelt og effektivt.

Med omlægningen af de særlige pladser vil der således fortsat være et intensivt og helhedsorienteret behandlingstilbud med rehabiliterende indsatser med henblik på at stabilisere patientens helbred. Tilbuddet skal fortsat kunne forbedre patientens evne til at mestre hverdagen, herunder ved psykiatrisk behandling og frivillig misbrugsbehandling og ved socialfaglige indsatser, beskæftigelse og aktiviteter.

Målgruppen for de kommende pladser i et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri vil rumme patienter, som opfylder kriterier svarende til dem, der allerede i dag gælder for at blive visiteret til de særlige pladser på psykiatrisk afdeling. Den samlede indsats i tilbuddet skal som i dag bidrage til at nedbringe antallet af voldsepisoder og konflikter, at opnå bedre sikkerhed for andre patienter og medarbejdere samt at forebygge anvendelsen af tvang over for målgruppen.

Omlægningen af de særlige pladser udspringer af aftalerne om regionernes og kommunernes økonomi for 2024. I aftalerne var der enighed om, at de nuværende 114 særlige pladser på landsplan skulle omlægges til 88 pladser i et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri til samme målgruppe. Antallet af pladser er udtryk for en fælles vurdering af kapacitetsbehovet.

Økonomiaftalerne fastlægger ikke en regional fordeling af de omlagte pladser, men jeg forventer naturligvis, at regionerne lever op til den indgåede aftale, og at regionerne tager højde for, at fordelingen af pladserne afspejler behovet i regionerne.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde